

Factsheet

Crowdfunding en de Wet Bibob

Deze informatie is bedoeld voor ambtenaren die de Wet Bibob toepassen. Een financieel onderzoek kan deel uitmaken van een (eigen) Bibob-onderzoek door het bestuursorgaan en/of het Landelijk Bureau Bibob (LBB).¹ Daarbij kan blijken dat sprake is van vermogensverschaffing aan de betrokkene² door middel van crowdfunding. Hierna wordt specifiek ingegaan op de Wet Bibob in relatie tot crowdfunding.

Crowdfunding

Bij crowdfunding brengen vele (kleine)investeerders – de crowd – samen een doelkapitaal bij elkaar. Dit kan in de vorm van donaties, leningen of aandelenkapitaal plaatsvinden. Crowdfunding vindt vaak plaats via een intermediair, meestal een crowdfundingplatform. De crowdfundingplatforms zijn het eerste aanspreekpunt voor zowel de betrokkene als de investeerders. De investeerders blijven doorgaans anoniem voor de betrokkene, maar bij de crowdfundingplatforms is hun identiteit wel bekend.

Crowdfunding en de Wet Bibob

Het doel van het (eigen) financieel onderzoek is voor zowel het bestuursorgaan als het LBB in hoofdzaak het achterhalen en vaststellen van de identiteit van externe (indirecte) vermogensverschaffers. Bij crowdfunding worden niet de intermediairs, maar degenen die vermogen verschaffen aangemerkt als de vermogensverschaffers in de zin van de Wet Bibob.³ Wanneer de identiteit van de vermogensverschaffers niet bekend is, kan de betrokkene door het bestuursorgaan of het LBB schriftelijk worden verzocht informatie over hun identiteit te verstrekken.⁴ Als deze informatie bekend is, kunnen de eventuele strafrechtelijke antecedenten van de vermogensverschaffers in de beoordeling van de mate van gevaar worden betrokken.

Consequenties niet verstrekken informatie identiteit vermogensverschaffers

Als de betrokkene de identiteit van de vermogensverschaffers niet bekend maakt – omdat het crowdfundingplatform deze informatie niet wil delen vanwege, bijvoorbeeld, het waarborgen van de anonimiteit van de vermogensverschaffers – kan dit gevolgen hebben voor de vergunning(aanvraag).⁵ Er kan in zo'n situatie een bevoegdheid bestaan om de vergunningaanvraag buiten behandeling te laten of een bestaande vergunning in te trekken.⁶ Of deze bevoegdheid in een concreet geval daadwerkelijk bestaat, is aan het bevoegde bestuursorgaan om te beoordelen.

Werkwijze LBB

Wanneer het LBB de betrokkene schriftelijk vraagt de identiteit van de vermogensverschaffers bekend te maken, accepteert het LBB dat het crowdfundingplatform deze informatie rechtstreeks aan het LBB verstrekt.⁷ Op die manier kan het crowdfundingplatform de identiteit van de vermogensverschaffers in deze fase van het Bibob-onderzoek geheim houden voor de betrokkene.

Het is belangrijk om daarbij het volgende in gedachten te houden. Wanneer het LBB in het Bibob-advies aan het bestuursorgaan concludeert dat er een ernstig gevaar of een mindere mate van gevaar bestaat dat de vergunning misbruikt wordt, kan het bestuursorgaan verplicht zijn de betrokkene – en in bepaalde gevallen diens relevante zakelijke relaties – een afschrift van het advies te verstrekken. Deze situatie doet zich voor wanneer het bevoegde bestuursorgaan voornemens is de vergunningaanvraag te weigeren, de bestaande vergunning in te trekken of voorschriften aan een vergunning wil

¹ Zie voor meer informatie over het (eigen) financieel onderzoek de brochure "Veelgestelde vragen over het financieel onderzoek in het kader van de Wet Bibob". Deze brochure is te verkrijgen via bibob@minvenj.nl

² Meestal is de betrokkene de vergunningaanvrager – of houder.

³ Vermogensverschaffers kunnen – naast bestuurders, aandeelhouders en de (rechts)personen tot wie de betrokkene in een zakelijk samenwerkingsverband staan – een relevante Bibob-relatie zijn.

⁴ Het bestuursorgaan heeft deze bevoegdheid op grond van artikel 30, tweede en vijfde lid, van de Wet Bibob en de Ministeriele Regeling Bibob-formulieren, het LBB op grond van artikel 12, vierde lid, van de Wet Bibob.

⁵ Dit geldt ook voor een subsidie(aanvraag). Voor vastgoedtransacties geldt een ander regime. Voor meer informatie hierover verwijzen wij u naar de "Handreiking Bibob en Vastgoed", die is te verkrijgen via www.justis.nl/producten/bibob/vastgoed

⁶ Artikel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 4 van de Wet Bibob. Zie in dit verband ook de uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 23 september 2015 (ECLI:NL:RVS:2015:2977) en de voorzieningenrechter van de Rechtbank Oost-Brabant van 9 juli 2015 (ECLI:NL:RBOBR:2015:4033).

⁷ Doorgaans zal worden gevraagd naar de naam, het adres, de geboortedatum- en plaats van de vermogensverschaffers.

verbinden.⁸ Via het Bibob-advies kunnen de betrokkene en mogelijk diens relevante zakelijke relaties dan kennis nemen van de identiteit van de vermogensverschaffers.

Let op!

Het LBB hanteert geen drempelbedragen bij het opvragen van informatie over de identiteit van de vermogensverschaffers. Ook de identiteit van vermogensverschaffers die een klein bedrag hebben gefinancierd, wil het LBB kunnen achterhalen. Achtergrond hiervan is dat achter verschillende (kleine) financieringen één (rechts)persoon schuil kan gaan.

Werkwijze bestuursorganen

Bij het eigen Bibob-onderzoek is het uiteraard aan het bevoegde bestuursorgaan om een werkwijze met betrekking tot crowdfunding vast te stellen. Dit betekent dat sommige bestuursorganen volstaan met het inzien van een lijst met de identiteitsgegevens van de vermogensverschaffers bij het crowdfundingplatform zelf. Andere bestuursorganen kiezen ervoor de werkwijze van het LBB toe te passen, dan wel de verantwoordelijkheid voor het verstrekken van de identiteitsgegevens volledig bij de betrokkene neer te leggen.

Branchevereniging Nederland Crowdfunding en de Wet Bibob

De meeste crowdfundingplatforms in Nederland zijn aangesloten bij de Branchevereniging Nederland Crowdfunding. Er heeft in het najaar van 2016 een gesprek plaatsgevonden tussen het ministerie van Veiligheid en Justitie en het LBB enerzijds en de branchevereniging anderzijds om hen te informeren over de Wet Bibob in relatie tot crowdfunding. Begin 2017 is de branchevereniging ook per brief op de hoogte gesteld. Er is afgesproken dat de branchevereniging zorgdraagt voor de communicatie over de Wet Bibob aan hun leden.

Vragen?

Voor vragen over de toepassing van de Wet Bibob en/of crowdfunding kunt u contact opnemen met het LBB op 070 – 370 46 00 of bibob@minvenj.nl.

⁸ Zie de artikelen 28 en 33 van de Wet Bibob, en Kamerstukken II 2010-2011, 32 676, nr. 6, p. 42.